

Perusteluja työurien pidentämiseksi ja opintojen nopeuttamiseksi

Työuria on pidennettävä

Vuonna 2010 jokaista sataa työkäistä kohden oli 51,6 työelämän ulkopuolella olevaa. Vuonna 2020 kyseinen suhdeluku on noin 70 ja vuonna 2030 jo selvästi yli 70. Ellei työuria pidennetä, hyvinvointiyhteiskunnassamme oleva ns. kestävyysvaje realisoituu heikkenevinä palveluina ja nousevina veroina. Koulutuksesta joudutaan tinkimään jo nykyisellä hallituskaudella satoja miljoonia euroja. Kun nykyopiskelijat ovat työelämässä, hyvinvointipalveluiden ja koulutuksen rahoitus on ilman korjausliikkeitä heikentynyt em. syistä vielä vakavammin.

Yksi työvuosi lisää säästää miljardien veronkorotuksilta

Opintotuen uudistaminen kannustamaan nykyistä nopeampaan valmistumiseen olisi tärkeää siksi, että yhden vuoden lisäys keskimääräiseen työuraan pienentäisi kestävyysvajetta noin yhdellä prosenttiyksiköllä eli runsaalla kahdella miljardilla eurolla. Keskimäärin kaksi vuotta pidempi työura merkitsisi jo vajaata 5 miljardia pienempää tarvetta korottaa veroja tai leikata julkisia menoja.

Tehokkaiisiin opintoihin ja tutkinnon valmiiksi tekemiseen kannustava opintotuki on osa hyvin toimivaa koulutusjärjestelmää, mikä taas on työurien kannalta aivan keskeisessä asemassa. Toisen asteen tutkinto nostaa työvuosien määrän odotetta miehillä kuusi ja naisilla yhdeksän vuotta. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet miehet tekevät 13 vuotta pitemmän työuran kuin perusasteen varassa olevat miehet, naisilla ero on 10 vuotta.

Opiskelua on tehostettava

Jyväskylän yliopiston Koulutuksen tutkimuslaitoksen tuoreen raportin mukaan 5-6 vuoden tavoiteajassa aloitustutkintonsa suoritti loppuun useilla koulutusaloilla ainoastaan 10–30 % yliopisto-opiskelijoista. Kahdeksan vuoden seuranta-aikana loppuun suorittaneiden osuus ei nousut edes puoleen. Vastikään julkaistun toisen, yliopistojen tutkintorekistereihin perustuvan tutkimuksen mukaan vain joka kolmas vuonna 2012 valmistunut maisteri sai opintonsa päätökseen tavoiteajassa. Joka neljäs valmistunut oli opiskellut pidempään kuin seitsemän vuotta.

Marita Aho/KT

18.1.2013

Valmistumisen viivästymistä ei voi katsoa läpi sormien siitä syystä, että noin kolmannes opiskelijoista vaihtoi Jyväskylän yliopiston tutkimuksessa koulutusalaan. Koulutusjärjestelmämme ei tuota ammatillaisia työelämään tarpeeksi tehokkaasti. Ammattikorkeakouluista (nuorten koulutus) valmistuneiden mediaani-ikä on noin 25 vuotta ja ylemmän korkeakoulututkinnon yli 27. Puolet opiskelijoista valmistuu tätä vanhempina, jos ollenkaan. Ylemissä korkeakoulututkinnoissa läpäisyaste eli tutkinnon suorittaneiden osuus koulutuksen aloittaneista on noin 70 %. Ammattikorkeakouluissa esimerkiksi tekniikan opiskelijoiden läpäisyaste jää alle puoleen.

Opiskelunaikainen työnteko voi viivästyttää opintoja

Työ- ja elinkeinoministeriön tutkimuksen mukaan opiskeluaan liittyvä työ ei välttämättä viivästytä valmistumista, mutta opiskelijat tekevät paljon myös oman alan ulkopuolisia töitä. Opiskelijat itse raportoivat työntöön viivästyttävän valmistumista.

Opintojen aikainen työ heikentää Helsingin yliopiston tutkimuksen mukaan työuralla kertyneitä ansioita ja valtion verokertymää. Nuorempina valmistuneet ehtivät tienata paljon enemmän kuin he, joiden opiskelu venyy.

Joka tapauksessa opintoajat ovat Suomessa pitkiä ja läpäisyasteet keuhkoja, joten painetta tiivistää opintoja on.